

2009-10-09

Länsstyrelsen i Östergötlands län
Kulturmiljö
581 86 Linköping

Rapport: särskild arkeologisk utredning, etapp 1 och 2, fastigheterna Hackeryd 5:5, Västerlösa 1:22 och Västerlösa-Ås 3:1, Västerlösa socken, Linköpings kommun, Östergötlands län

Administrativa uppgifter

Lst dnr: 431-9707-09
 Kommun: Linköping
 Socken: Västerlösa
 Fastighetsbeteckning: Hackeryd 5:5, Västerlösa 1:22 och Västerlösa-Ås 3:1
 Ek.karta: 8F 5e Västerlösa
 RAÄ-nr: -
 Undersökningsområdets storlek: ca 7 ha
 Arbetsföretag: Vindkraftverk
 Kontaktperson: Kjell Edvinger, 0702 18 38 41, 063 77 89 70
 kjell@arkeologiceentrum.se
 Arkeologiceentrum, Box 1, 834 21 Brunflo

Bakgrund

Inför planer på vindkraftsutbyggnad inom fastigheterna Hackeryd 5:5, Västerlösa 1:22 och Västerlösa-Ås 3:1 har Arkeologiceentrum genomfört en arkeologisk utredning. Väster om det aktuella området finns ett flertal registrerade fornlämningar. Västerlösa 49 är ett gravfält, ca 80 x 60 m stort, bestående av ett okänt antal gravar under flatmark. Ca 100 m norr om gravfältet har skelettresten påträffats i samband med dikesgrävning (Västerlösa 50). Ytterligare en bit längre norrut finns även en boplats registrerad, Västerlösa 51, där fynd av skörbränd sten har gjorts. Länsstyrelsen har därför 2009-06-24 beslutat om särskild arkeologisk utredning etapp 1 och 2.

Arkeologiceentrum i Skandinavien AB

<i>postadress</i>	<i>telefon</i>	<i>besöksadress/säte</i>
Box 1 834 21 Brunflo	063 77 89 70	Storgatan 35 B Östersund
<i>e-post</i>	<i>webbadress</i>	<i>org.nr</i>
info@arkeologiceentrum.se	www.arkeologiceentrum.se	556626-3587
<i>momsreg/VAT-nr</i>		<i>bankgiro</i>
SE556626358701	Vi har F-skattsedel	5416-9396

Målsättning

Målsättningen med den aktuella utredningen specificerades i länsstyrelsebeslutet: att fastställa huruvida fasta fornlämningar kan komma att beröras av den planerade exploateringen.

Utredningsområde

Utredningsområdet omfattar delar av fastigheterna Hackeryd 5:5, Västerlösa 1:22 och Västerlösa-Ås 3:1 och är ca 7 ha stort. Det ligger på ca 70 m.ö.h. och utgörs i dag av åkermark.

Matjorden i utredningsområdet är 0,2-0,5 m dj varpå ett siltigt och lerigt lager framträder. I matjorden finns måttligt med sten, ca 0,1-0,4 m st, och enstaka större stenar ned mot lerlagret. I schakten kan man se att området dikats vid flera tillfällen. Det finns också så kallade filter för vattenavrinning nedgrävda.

Metod och teknik

Utredningen genomfördes 2009-09-07—2009-09-08 som en sökschaktgrävning med grävare. Sammanlagt upptogs närmare 456 löpmeter sökschakt, med ca 2,5 m bredd, d.v.s. 1 140 m² (tabell 1). Schakten är 4-17 m långa. De är dragna i planerade tillfartsvägars sträckning samt vid de planerade vindkraftverken.

Schakten grävdes skiktvis till 0,3-0,5 m dj och ställvis vid övergången mellan rostjord och underlag. Schakten är inmätta med nätverks-RTK (Rover R8).

Fältarbetet utfördes av Kjell Edvinger och Magnus Reuterdaahl vilka även sammanställt denna rapport.

Resultat

Inom utredningsområdet påträffades inga kulturhistoriska lämningar eller spår som indikerade förekomst av kulturhistoriska lämningar förutom täckdiken och s.k. filter för vattenavrinning. Två arkeologiska objekt av tveksam karaktär noterades, i schakt 06 (A1) och schakt 15 (A2). Dessa snittades och visade sig innehålla sot, kol och tegel respektive matjord. Bägge har bedömts utgöra recenta störningar utan kulturhistoriskt intresse. A2 är ett matjordsfyllt stenlyft. I schakt 03 stötte vi på vad som bedöms vara den gamla järnvägsvallen.

Utredningsresultaten innebär att fast fornlämning inte berörs av arbetsföretaget.

Åtgärdsförslag

Arkeologacentrum AB föreslår inga fortsatta antikvariska åtgärder med anledning av den planerade byggnationen. Länsstyrelsen i Linköping fattar beslut i ärendet.

Tabell 1. Sökschakt vid utredningen.

schakt-nr	längd m	riktning	bredd m	djup m	varav matjord m	anl.	fynd	anm.
S01	10	N-S	2,5	0,4-0,5	0,3-0,4	-	-	-
S02	10	N-S	2,5	0,4	0,4	-	-	
S03	17	NNÖ-SSV	2,5	0,4-0,5	0,4-0,5	-	-	järnvägsvall
S04	11	N-S	2,5	0,3	0,2-0,3	-	-	filter
S05	11	N-S	2,5	0,3	0,2-0,3	-	-	filter
S06	15	N-S	2,5	0,3	0,2-0,3	A1	-	dike (N-S)
S07	13	N-S	2,5	0,3-0,4	0,3	-	-	dike (N-S), filter
S08	11	NNÖ-SSV	2,5	0,3	0,3	-	-	filter
S09	12	NNÖ-SSV	2,5	0,2-0,3	0,2-0,3	-	-	-
S10	11	NNÖ-SSV	2,5	0,3-0,4	0,3	-	-	-
S11	11	NNÖ-SSV	2,5	0,3-0,4	0,3	-	-	-
S12	10	N-S	2,5	0,3-0,4	0,3-0,4	-	-	-
S13	11,5	NNV-SSÖ	2,5	0,4	0,4	-	-	-
S14	10	NNV-SSÖ	2,5	0,2-0,3	0,2	-	-	-
S15	11	NNV-SSÖ	2,5	0,2-0,3	0,2-0,3	A2	-	-
S16	12	Ö-V	2,5	0,2-0,3	0,2-0,3	-	-	-
S17	17	Ö-V	2,5	0,2-0,3	0,2-0,3	-	-	-
S18	12	NNV-SSÖ	2,5	0,2-0,3	0,2-0,3	-	-	-
S19	11	NNV-SSÖ	2,5	0,2-0,3	0,2-0,3	-	-	-
S20	12	NNV-SSÖ	2,5	0,2-0,3	0,2-0,3	-	-	-
S21	11	NNV-SSÖ	2,5	0,15 - 0,25	0,15 - 0,25	-	-	-
S22	6,5	NV-SÖ	2,5	0,3-0,4	0,3	-	-	dike (Ö-V)
S23	11,5	NV-SÖ	2,5	0,4	0,4	-	-	-
S24	10,5	NV-SÖ	2,5	0,4	0,4	-	-	-
S25	11	NV-SÖ	2,5	0,3	0,3	-	-	dike (N-S)
S26	10	NV-SÖ	2,5	0,3	0,3	-	-	-
S27	13,5	N-S	2,5	0,3	0,3	-	-	-
S28	14	Ö-V	2,5	0,4	0,4	-	-	2 diken (Ö-V), 1 dike (N-S)
S29	16	Ö-V	2,5	0,4	0,4	-	-	dike (SV-NÖ)
S30	10,5	Ö-V	2,5	0,4	0,4	-	-	-
S31	16,5	Ö-V	2,5	0,3-0,4	0,4	-	-	dike (N-S)
S32	7,5	Ö-V	2,5	0,3-0,4	0,4	-	-	dike (N-S)
S33	13,5	N-S	2,5	0,4-0,5	0,4	-	-	-
S34	12,5	Ö-V	2,5	0,3-0,4	0,3	-	-	-

S35	4	NV-SÖ	2,5	0,2-0,3	0,3	-	-	-
S36	10	NV-SÖ	2,5	0,3	0,2-0,3	-	-	-
S37	10	NV-SÖ	2,5	0,2-0,3	0,2	-	-	-
S38	11	NV-SÖ	2,5	0,3-0,4	0,2	-	-	-
S39	11	NV-SÖ	2,5	0,3-0,4	0,3	-	-	-
S40	7	NV-SÖ	2,5	0,3-0,4	0,3	-	-	dike (N-S)
S:a	456 m							

Östersund som ovan

Kjell Edvinger
Arkeologikum AB

Bilagor

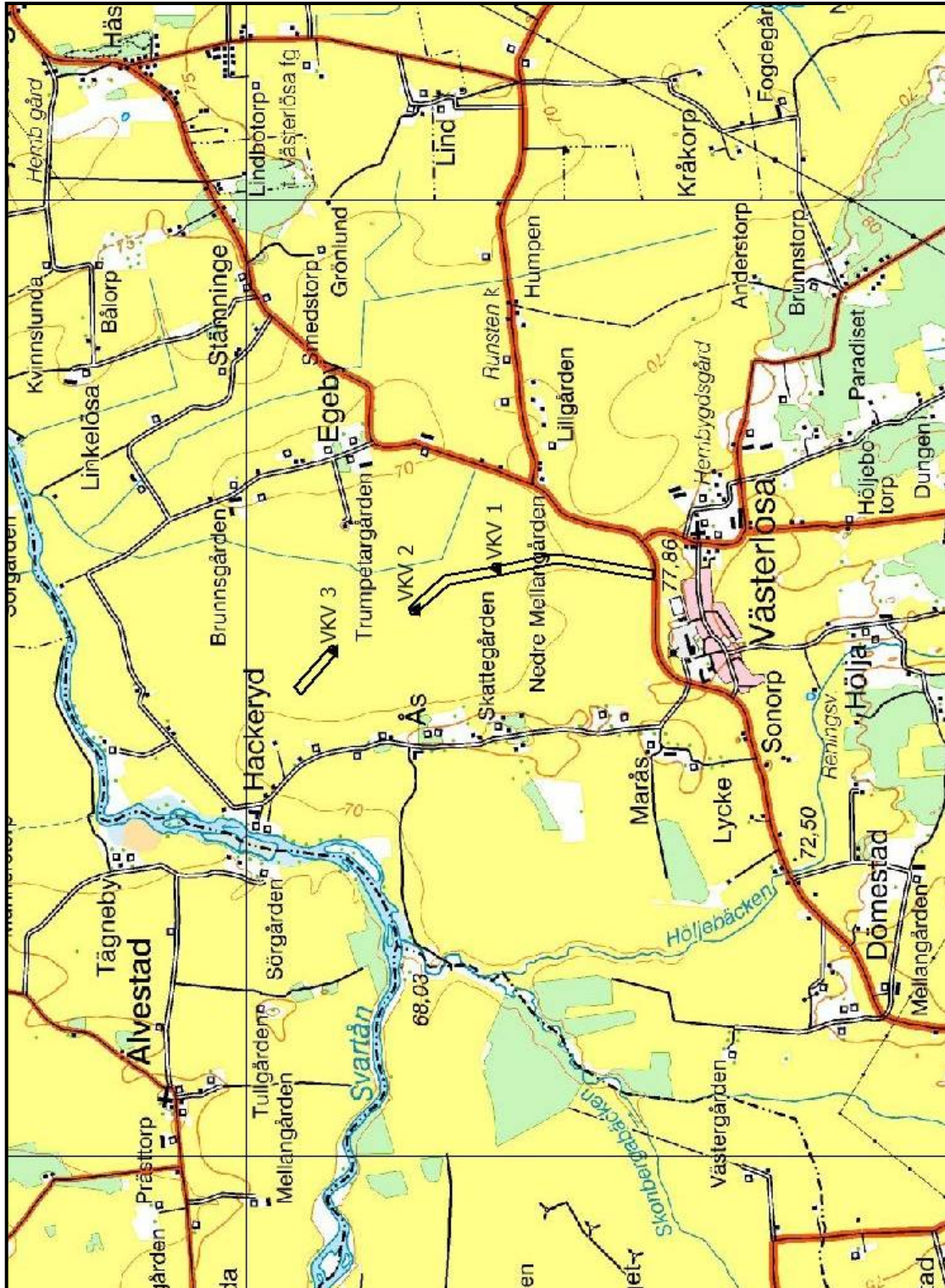
1. Karta uo
2. Schaktplaner
3. Foto
4. Kopia av FMIS-blankett

Kopia

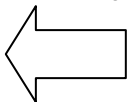
Lars Lorin, Västerlösa
Riksantikvarieämbetet

Bilaga 1 Karta uo

VKV 1-3 (svart triangel) samt utredningsområden (svart begränsningslinje).
Kartskala 1:25 000 förminskad till 75 %.

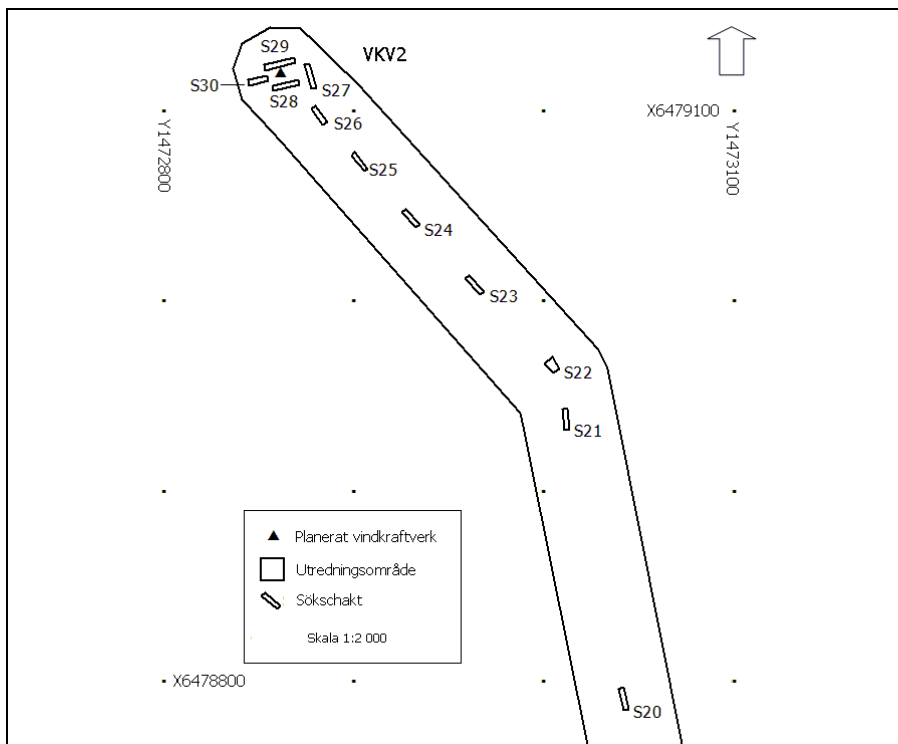
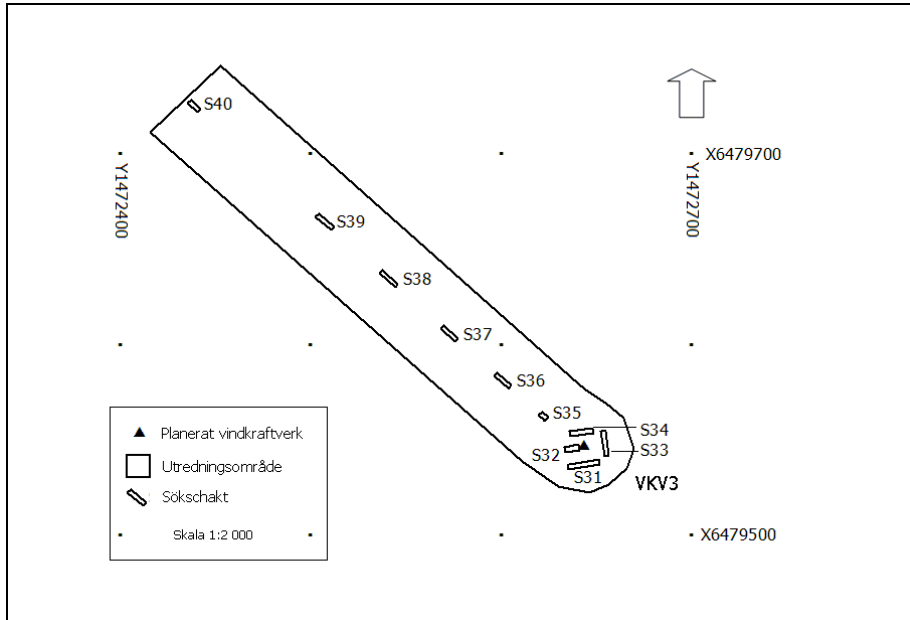

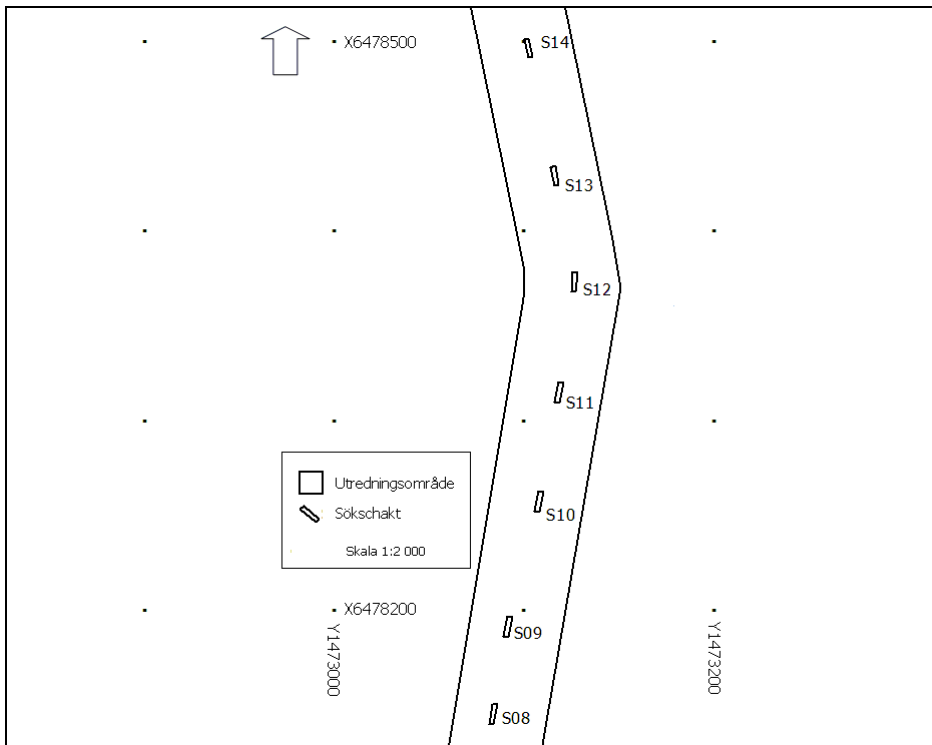
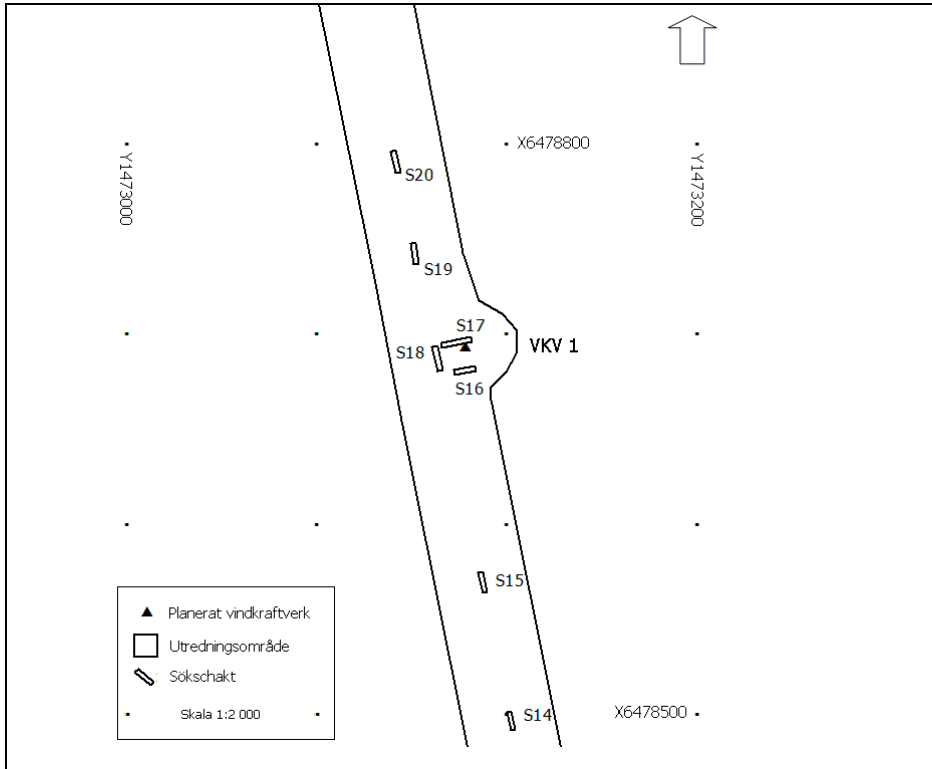
Underlag: terrängkartan © Lantmäteriet, Gävle, 2009. Medgivande I 2009_00927.

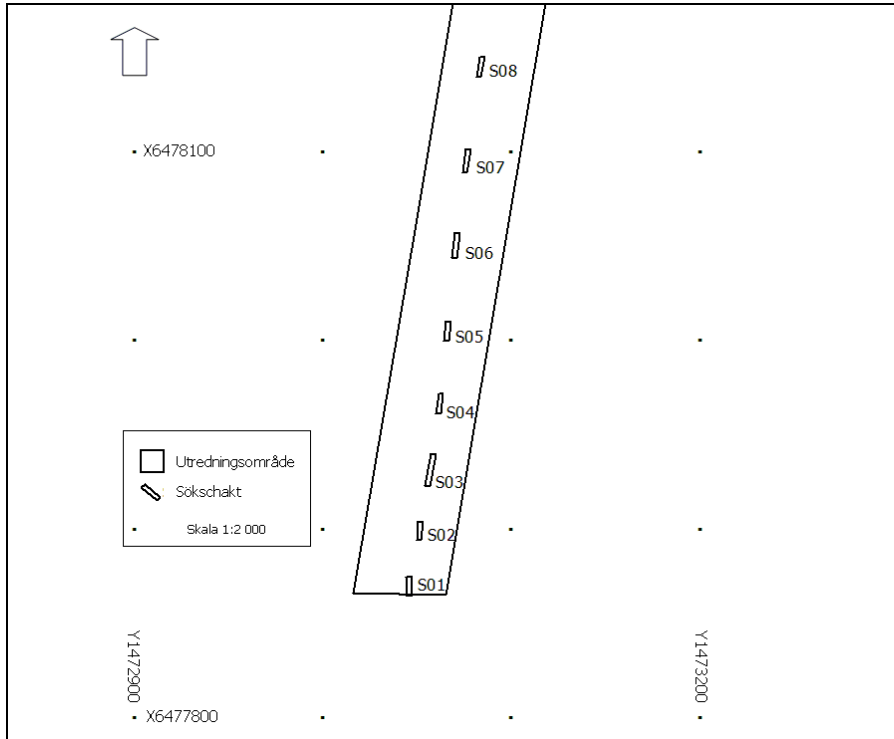

Bilaga 2 Schaktplaner

Samtliga schaktplaner i kartskala 1:2 000 förminskad till 50 % (1:4 000).

Bilaga 3 Foto

AC2009-52-E-0050		AC2009-52-E-0060
		
AC2009-52-E-0053		AC2009-52-E-0062
		
AC2009-52-E-0055		AC2009-52-E-0063
		
AC2009-52-E-0059		AC2009-52-E-0064
		

nr	ID	bildnr	motiv	riktn mot	fotograf	datum
1	AC2009-52-E	0050	Översikt	N	Magnus Reuterdahl	2009-09-08
2	AC2009-52-E	0053	A1 Recent störning, plan	N	Magnus Reuterdahl	2009-09-09
3	AC2009-52-E	0055	A1 Recent störning, profil	N	Magnus Reuterdahl	2009-09-09
4	AC2009-52-E	0059	A2 Recent störning, plan	N	Magnus Reuterdahl	2009-09-09
5	AC2009-52-E	0060	A2 Recent störning, profil	N	Magnus Reuterdahl	2009-09-09
6	AC2009-52-E	0062	Översikt	NV	Magnus Reuterdahl	2009-09-09
7	AC2009-52-E	0063	Översikt	S	Magnus Reuterdahl	2009-09-09
8	AC2009-52-E	0064	Översikt	N	Magnus Reuterdahl	2009-09-09